

dreyminum, Margreta droymir, meðan hon enn er stödd á Blálandum:

*Meg droymdi, í Norðnesi
har var vaksín sú,
hjörturinn við sitt fagra horn
hann spældi for bergið út.*

Tann av kvæðakappunum, sum setti sær djúpast spor í minum huga og sum steig mest livandi fram úr söguheiminum, so livandi, at hann í nógv ár var rundan um meg úti sum inni, ja, var mær líka so nær sum fólkíð í bygðini ella mini egnu systkin, var Karl tann Stóri, í kvæðunum nevndur keisarin Karlamagnus og millum manna ofta bara kallaður keisarin.

Eg haldi meg minnst, hvussu hetta byrjaði. Ein sunnudag seinnapart bað pápi okkum koma við sær inn í stovuna. Hann tók eina bók og segði okkum frá tveim-um av rímunum í Karlamagnusar kvæðunum. Hann segði ógvuliga stillislíga frá. Og nettup hetta fekk spenningin í frásøgnini rættiliga fram. Vit sótu sum undir lestri. Tað ber ikki til at siga, at keisarin í nakrari av hesum rímunum royndist sum nakað reystmenni. Kortini var tað okkurt við hesum skeggprúða drottinum, sum púra stórt mitt barnasinni.

Hvi tað kom at vera Karlamagnus — og ikki ein reinari og meira lýtaleyss hetja, eitt nú Sjurður Sigmundarson, — ið eg kom at bera alsk til, veit eg ikki. Kanska hevði sjálvt navnðið nakað at siga. **Karlamagnus**, tað klingar. Eg fekk eisini tíðliga at vita, at **magnus** merkti hin stóri. Men kanska var eisini ein onnur orsök. Eitt tað fyrsta ørindið, eg minnst pápa hava kvæðið fyrri okkum — tá í tíðini var tað vanligt, at menn trivu í eitt ørindi, meðan teir stóðu og spunnu ella fingust við okkurt arbeiði — var hetta ørindið úr Runtsívals-striðnum:

*Keisarin ríður í Runtsíval
við sitt skeggið hvítt,
tað var eingin av heidningunum
mót honum tordi líta.*

Tað var okkurt við hesum ørindinum, sum festi seg í sinnið: Myndin av tí gamla keisaranum, sum langt stóðani hevur lagt svorðið frá sær, men sum — av sít um sín deyða frænda — herjar aftur í striðið og tá er so ógiligur, at heidningafjöldirnir tysja undan honum:

*Sólina bað hann standa í stað
dagin ikki líða,
enn tá hevdi Karlamagnus
tölvajavningar sínar.*

Í barnahuganum eru tað ónda og tað goða, tað vakra og tað ljóta, dirvið og dirvisloysið, krettir, ið berjast hvør móti aðrari. Alt er so greitt og so einfalt. Tað er barninum óhugsandi, at fleiri av hesum eginleikum samstundis kunnu rúmast í sama persóni.

Eftir hesum mynstri og út frá tí litla, eg enn hevði fingið at vita, gjørdi eg mær eina mynd av keisaranum. Tað var ein stásilig mynd. Keisarin var ikki ungur maður, gaman í. Hansara størstu sigrar og mætastu avrekserverk lógu aftan fyri bak. Víst var skeggið hvítt og hárið gránað. Víst var ellin farið at boyggja. Kortini var eingin ivi um hansara tign og hansara reystleika, tá ið á stóð. Eg sá hann fyrri mær: arr og skeinur søgdu frá teimum mongu hørðu bardögum, hann hevði verið í; rivur og rukkur bóru boð um mangar og djúpar sorgir; vanligu sat hann heima í háseti sínum og drakk mjóð og helt sær á gleimi saman við Olgari Danska og tölvajavningunum; men var vandi á ferð, og kom øði í hann, var ikki lukkuligt at vera fyrri; tá reis hann úr sæti í øllum sínum farna veldi; tá var hann sum ein drangur í havinum av smáum heidningum.

Tað er neyðugt at leggja afturat, at keisarin — soleiðis sum eg hugsaði mær hann — altíð sigraði og altíð bar seg rættvist og heiðurliga at.

Afturat hesum kom nakað, sum ikki stóð í nøkrum kvæði, men sum eg hevði fingið at vita onkra aðra staðni frá. Tað var eitt lítið ting. Men tað var ikki uttan týðning. Keisarin dugdi at lesa. Men at skriva dugdi hann ikki. Fingrarnir vóru kropnaðir av at halda um svorðið. Kundi ein hugsa sær eina ramari mynd av sameiningini av anda og gerð, av mentan og reystleika?

Framhald

Skygni

*ein perla glampar
á heimsins botni
tá havið klárnar
sökkur tann tráandi*

*tað drýpur
úr vinberjatroum
falskar perlur blinka
í tráandi eygnarholum*

*og dapra dimmið
dregur innvív
ínt í frumleika
ein neisti anir
fyri duldam perlum*

*eg vakni mín perla
í darrandi angist
hvørjir kvøldsins armar
fejva mína perlu?*

*tað ber til at gloyma
tað ber til at broytast
tað ber til at skilja
siga skilamenn*

*men summi hjortu
kenna ongi bremsuspor*

*sokka stungin
til hvíldar
undir imyndadum
perluskini*

*er sangur tín sungin
skulu vit bæði smíða
aðrar sangir
til nýggjar dagar
til nýggja tíð*

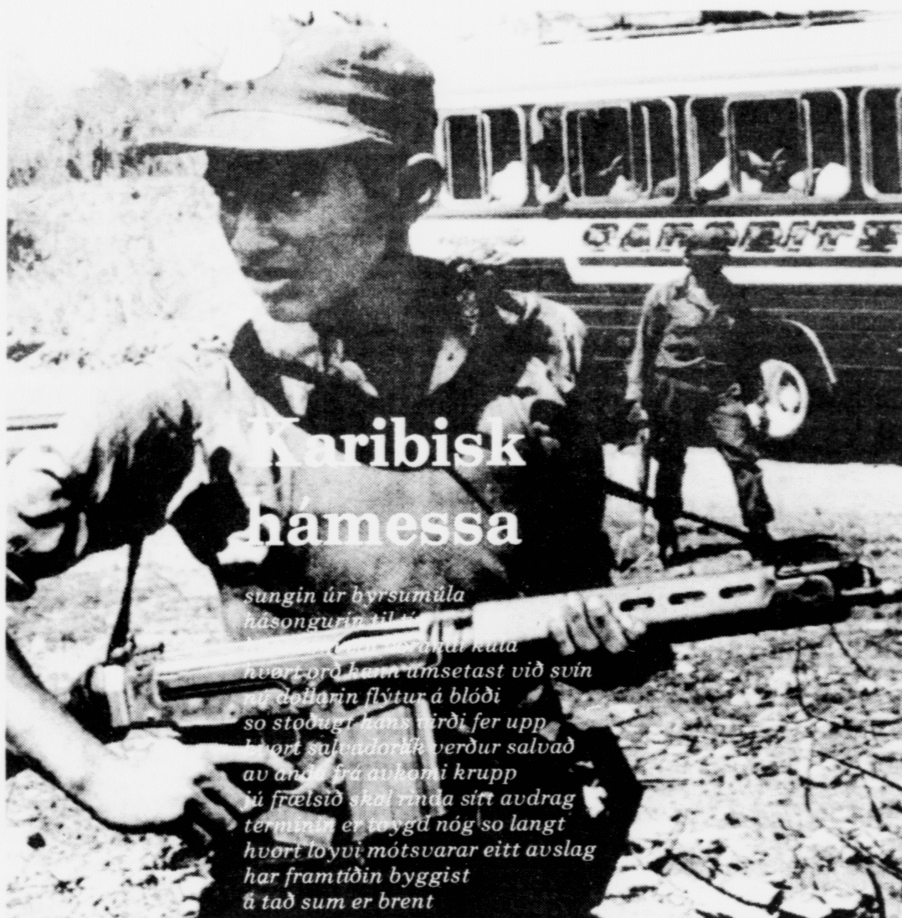
Yrkingar eftir kára p.

Smíl á heimsenda

*ein vera uttan liv
talar til mín.*

*ein endi uttan byrjan
tosar til mín
á fremmandum máli.*

*heimurin vendist í dvala
títt smíl
varð festnað
í mínum eygnakrøki.*

Karibisk hánessa

*sungin úr býrsumúla
hásongurin til*

*hvert prókanið kalla
hvørt prókanið umsetast við svin
í deðlarin flýtur á blóði
so stóðugi hans fírdi fer upp
í høgt sálvadorík verður salvað
av andi frá aukoni krupp
í frælsio skal rinda sítt avdrag
términ er toygð nógv so langt
hvørt toyt mótsvarar eitt avslag
har framtíðin byggist
á tað sum er brent*